

भारत रत्न व पद्म पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींच्या
नावापूर्वी अथवा नावाच्या शेवटी पुरस्काराचा
उल्लेख न करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन परिपत्रक क्रमांक:- पुरस्कार-१०१९/प्र.क्र.१०६/३१ (ब)

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक:- २८ जून, २०२२

संदर्भ:- गृह मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्रमांक १९/११/२०१८-Public,
दिनांक ३०/०९/२०१९.

परिपत्रक

केंद्र शासनाकडून विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींना भारत रत्न, पद्मविभूषण, पद्मभूषण, पद्मश्री आदी पुरस्काराने सन्मानित केले जाते. या संदर्भात काही प्रकरणी असे निदर्शनास आले आहे की, संबंधित पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींना ज्या पुरस्काराने गौरवान्वित करण्यात येते त्या पुरस्काराचा उल्लेख संबंधित व्यक्तींच्या नावाच्या पूर्वी केला जातो. (उदा. भारतरत्न अबक, पद्मविभूषण कखग इत्यादी)

२. तसेच शासनाच्या अनेक योजना पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींच्या नांवे सुरु करताना त्यांना प्राप्त झालेल्या पुरस्काराचा उल्लेख त्यांच्या नावाच्या सुरुवातीस केला जातो.

३. या प्रकरणी मा सर्वोच्च न्यायालयाने Transfer Cases (Civil) No.९ of १९९४ and No१ of १९९५ मध्ये खालील प्रमाणे आदेशित केले आहे:-

“ The National Awards do not amount to titles within the meaning of Article १८(१) and they should not be used as suffixes or prefixes. If this is done, the defaulter should forfeit the National Award conferred on him or her by following the procedure laid in Regulation १० of each of the four notifications creating these National Awards”

३. वरील प्रमाणे मा. सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेश विचारात घेऊन, सर्वोच्च न्यायालयाचा अवमान होणार नाही याची संबंधित पुरस्कार प्राप्त व्यक्ती, विविध शासकीय संस्था/अशासकीय संस्था, शासकीय विभाग, कार्यालये आदींनी दक्षता घ्यावी. संबंधित पुरस्कार प्राप्त व्यक्तींना ज्या पुरस्काराने गौरवान्वित करण्यात येते त्या पुरस्काराचा उल्लेख संबंधित व्यक्तींच्या नावाच्या सुरुवातीस अथवा नावाच्या शेवटी करण्यात येऊ नये

४. या सूचनांची काटेकोर अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२२०६२९११४८०६५१०७ असा आहे. हे परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(क्रांती पाटील)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मुख्य सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. सर्व अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/सचिव
४. सचिव विधान मंडळ सचिवालय
५. मा.सभापती/उपसभापती/उपाध्यक्ष विधान परिषद/ विधान सभा) यांचे सचिव
६. सर्व मा. मंत्री मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
७. सर्व विभागीय आयुक्त
८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई.
९. सर्व जिल्हाधिकारी
१०. उपसचिव (Public) गृहविभाग भारत सरकार, नवी दिल्ली.
१०. निवड नस्ती (३१-ब).